

Tristan da Cunha. Sedaj je postalo v tem oziru nekoliko boljše. Vsako leto mora obiskati od otoka Sv. Helene ena vojna ladja tudi ta otok zapuščenih in spraviti tjakaj prehrano ter pošto. — Redko kedaj se prikaže še kak kitolovec, da bi vzel na otoku vode, prehrano, krompir, sočivje in nekaj moke.

Otok je bil odkrit leta 1506 od portugalskega admirala Tristana da Cunha. Notranjost otoka je pokrita z strnjeno lavo, raste le malo drevja in radi nerodovitnosti se niso zmenili za otok ne Portugalci, Španci, Holandci in ne Angleži. Le kitolovci iz celega sveta so se zbirali tukaj, ker je bilo nekoč južno Atlantsko morje zelo bogato na kitih in morskih psih. Kmalu pa so te živali iztrebili in otok je ostal osamljen v širnem morju.

Ko so pozneje prepeljali Angleži francoskega cesarja Napoleona na otok Sv. Helene, je zasedla Anglija tudi ta puščobni otok. Zgradila je na otoku pod vodstvom korporala Viljema Glassa vojaško oporišče s posadko 87 moških, ki je ostala tamkaj le 2 leti in nato je bila postaja radi nepotrebnosti ukinjena.

Le korporal Viljem Glass se je povrnil z dovoljenjem pomorske oblasti v priljubljeno samoto, ko se je bil prej oženil na Angleškem in se preskrbel z vsem potrebnim, da bi lahko živel samotarsko življenje Robinsona. Zapustil je 16 otrok ter 50 vnukov, ko je umrl leta 1853 in je prepustil vodstvo otoka brodolomnemu Holandcu Petru Greenu. S Holandci, ki so priplavali na otok z razbite ladje, se je pomnožilo prebivalstvo z moški, ki so bili vajeni trdega dela. Pet žen so prepeljali z otoka Sv. Helene in ti samotarji so si ustvarili z malenkostno pomočjo od zunanjega sveta življenje in nočejo ostaviti otoka za nobeno ceno. Otok je najbolj zdrav na celem svetu. L. 1928 je umrlo osem oseb, od katerih je bila stara najmlajša 82, najstarejša 98 let.

*

Zavisť tolovajskih poglavarjev.

Z neiztrebljivimi tolovajskimi bandami imajo največ preglavic ameriške Združene države in tozadevno je na prvem mestu vlemesto Čikago.

Pred kratkem je prineslo ameriško časopisje vest, da je bil napaden v hotelski sobi v Newyorku od več moških roparjev Jack Diamond in ranjen iz revolverjev. Leži sedaj s težkimi ranami v bolnici. Zdravniki imajo le malo upanja, da bo še ostal pri življenju.

Jack Diamond se je podal pred kratkem na potovanje po Evropi. Njegov pojav na evropskih tleh je vzbudil vse splošno pozornost. Vse je bilo prepričano, da hoče ameriški kralj tolovajev uteči policiji, ki se je bila lotila iztrebljenja banditskih organizacij v Čikagi. Diamonda so kot neljubega inozemca izgnali iz Nemčije in moral se je vrniti nazaj v Ameriko. Po povratu ga je doletela usoda.

Napad na Diamonda v Newyorku še nikako ni pojasnjen, ker noče podati napadeni nobenega pojasnila in istotako molčijo napadalci. Z gotovostjo se pa lahko trdi, da ga je nameravala spraviti iz sveta njemu nenaklonjena tolovajska tolpa.

Poznavalec ameriških banditov je rekel nekoč: »Zločinec, ki se udeležuje roparskih napadov v Čikagi kot nesiguren popolnega zaupanja od strani banditske organizacije, za takega je policija veliko manj nevarna, kakor tolovajske tolpe, ki skušajo vsiljenca spraviti s pota.« Neizprosno je boj, katerega bijejo roparske tolpe za prvenstvo med seboj. Odkar je postala Amerika »suha« in se vzdržuje alkoholna prepoved, so odprti alkoholnim tihotapcem neizmerni viri zaslužka, katerega izrabljajo dobro organizirane bande zločincev. Seve se smatra ena organizacija tihotapcev prikrajšano, ako jej prekriža pot druga.

Ženska brada

in nadležni lasje pod pazduho, na rokah in nogah se odstrani hitro z CITO-kuro. Posebno na obrazu in na nogah, ki jih pokrije o tanka svilena nogavica, vzbujajo ti nadležni lasje neprijetno pozornost ter Vas mnogokrat spravljajo v zadrego. CITO odstrani rast neželenih las v par sekundah, garantirano brez bolečin in brez nevarnosti radikalno in za vedno. Gospa T. piše: »Počutil sem srodna, odkar mi je CITO — sovražnik las uničil korenine za rast nadležnih las«. — Uporabljivo je tudi za gospode. Razira brez mila, brez vode in brez aparata. Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 25.—. Dr. Nic. Kemény, Košice D, Postfach 12/M, 28 Čechoslovakei. 1294

Jack Diamond se je upal spustiti v boj z organizacijo tolovajskega poglavarja Al Capone. V tem spopadu je podlegel. Njegovo potovanje v Evropo je bil beg pred maščevanjem nasprotnikov, ki ga je le zadelo v Newyorku. Al Capone je tokrat zaprt in ravnotako mlada plesalka, katero so videli pogostoma v družbi Diamonda in je osumljena, da je zvalila svojega oboževalca v past njegovih zasledovalcev. Aretirali so 30 tihotapcev, ki so najbrž zapleteni v zadevo napada. Ker odklanja težko ranjeni Diamond vsako izjavo, se kretajo ob njegovi postelji neprestano stenografi, ki takoj zabeležijo vsako besedo, katero izgovori tolovajski kolovodja v omotici. Iz teh besed bodo skušali dobiti namige za izsleditev pravih ter glavnih krivcev.

Opomba: Diamond je podlegel ranam in odnesel v večnost skrivnost, kedo in zakaj ga je ustrelil.

*

Izredna rodbinska žalost.

L. 1900 je pogorela ob mehiškanskokalifornijski meji v Ameriki farma posestnika Allana. Žrtev plamenov je postala tudi farmerjeva žena. Iz vseh okoliščin se je dalo sklepati, da gre v tem slučaju za požig. Sum je padel na farmerja, ki je moral na zagovor pred

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Drugi dan po oni noči, ko so stražniki zasledili nočnega obiskovalca na Schlossbergu pred oknom celice grofa Tatenbaha, je šel prvi stražnik Jeremija Konrad z obema arkebusirjema gledat, ali je ona zagonetna nočna postava zapustila kako sled. Previdno so plezali po skalah navzdol, pogledali pod vsak grm, pa niso ničesar našli. Tako so prišli skoro do roba skal, od koder ni bilo mogoče nikamor priti, ako ni kdo hotel skočiti v globino; a to bi pomenilo gotovo smrt.

Gledali so na vse strani, pa niso ničesar sumljivega našli. Že so se mislili vrniti, ko pogleda Konrad čez mali grm. Tam sta se dvigali dve mali skali ena vstric druge. Ko tako opazuje, se mu zdi, da vidi nekaj črnega kakor kos odtrgane suknje. Pogleduje sem in tja, kako bi to prišlo sem. Da bi bolje videl, stopi bližje, naenkrat pa vzklikne:

45

»Pridita, tu ga imamo nočnega plezalca, mrtev je!«

Oba vojaka takoj skočita tja, in res je vznok ležal na tleh Rudolfa. Na prsih je bila mlaka strnjene krvi, levo roko je držal krčevito na prsa, desnica je ležala ob truplu.

»Tako si torej plačal svoj nočni obisk,« meni Konrad, »dobro si ga pogodil, Jošt. Zadel si ga, ko je bežal, v bodoče se ne bo več plazil tu okoli. Sedaj pa bo treba natančneje pregledati mrtveca, ali nima kaj sumljivega s seboj. Njegova ogrska obleka da o njem slutiti, da je v zvezi z zarotniki.«

Rekli veli obema vojakoma, da ubitega natančno preiščeta. Storila sta, kakor jima je bilo ukazano, našla mošnjiček z nekaj cekini ter druge malenkosti. Ko mu slečeta spodnji suknjič, otipata nek predmet kakor papir. Hitro odpreta obleko ter najdeta na notranji strani žep, v katerem je bilo pismo.

»Ha, že imamo,« vzklikne Konrad ves vesel, glejte pismo, pa kako je debelo! To nekaj pomeni. Na koga neki je to pismo naslovljeno?«

Konrad gleda napis. Ker ni bil posebno pisemen, je le s težavo ugotovil, da je naslovljeno na Ano Terezijo Tatenbah.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

sodišče. Pri sodni razpravi je nastopil proti očetu kot glavna obtežilna priča lastni sin Bill in farmer je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Pred kratkom je umrl stari kaznjeneec v kaznilnici v San Diego. Malo pred smrtjo je razodel grozno skrivnost o požaru na njegovi farmi in o strašni smrti njegove žene.

Ni bil on pravi krivec, ampak njegov sin Bill, ki je bil tedaj star komaj 20 let. Bill je bil že od otroških let neobdobjatnega, ki je povzročal staršem velike skrbi. Izgubljeni sin je kradel lastnim staršem, da je živel razsipno. Nekoga dne se je posvetoval oče s svojo ženo, kaj naj počneta s sinom. Sklenila sta, da ga bosta izročila oblasti v upu, da se bo poboljšal v omejeni prostosti. Ta razgovor staršev je nasluhlil sin.

V noči je izbruhnil naenkrat v stanevanjski hiši ogenj. Prvi se je prebudil farmer in je skočil po stopnicah v spodnje prostore. Prilije je bilo že vse v plamenih. Z največjo naglico je hitel v spalnico, da bi rešil ženo. V tem trenutku mu je zastavil pot sin s krepelom v roki in mu zabranil vstop. Med očetom in sinom se je razvil silovit boj. Slednjič je pobil sin očeta. Stari je obležal v nezavesti. Zbudil se je v hiši soseda ter zvedel na grozno presenečenje, da je pogorela njegova farma do temeljev in istotako je postala žrtev požara tudi njegova žena. Mož si še ni opomogel od najhujšega udarca, že je prišla po njega policija in ga odvedla.

Radi požiga in umora žene je prišel pred sodišče. Kot glavna priča je nastopil Bill Allan proti očetu.

Sin je izpovedal, da je videl očeta, kako je nosil petrolejske sode v šupo za seno. Ko je hotel on Bill oteti mater iz objema plamenov, mu je onemogočil oče nasilnim potom rešitev.

Popolnoma potrjeno, ni imel stari Allan toliko moči, da bi bil razvozljal ter pojasnil mreže laži, v katere ga je bil zapletel sin. Razen tega je še vedno ljubil svojega sina in je upal, da se bode

vendar le enkrat poboljšal. Mirno se je podvrget prisojeni mu kazni in je prebil preostanek svojega življenja čisto po nedolžnem v kaznilnici.

Malo dni po tem priznanju, ki je vzbudilo občo pozornost ameriške javnosti, je umrl stari Allan. Pred smrtjo je še zvedel, da je bila žrtev sinu na ljubo čisto zaman!

Povpraševanja oblasti po Billu Allanu so dognala, da so ga usmrtili leta 1918 v New Yorku na električnem stolu radi umora.

*

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kmeti, tvoj koledar

V II. izdaji!

Zanimanje za koledar KZ je toliko, da je prva izdaja pošla. Bilo je treba novo izdajo prirediti. In ta je sedaj že na razpolago. Ker pa ni bilo mogoče ugotoviti, koliko bi še bilo kupcev za

ta koledar, je ta druga izdaja izšla v manjšem številu. Kdor torej hoče dobiti žepni koledar KZ z varstveno sliko, naj se požuri! Cena koledarja je 11 Din (10 Din in 1 Din za poštnino). Koledar dobiš pri krajevnih kmetijskih zvezah, ali ga pa naročiš sam, oziroma z drugimi skupaj, tako, da pošlješ 11 Din za izvod naprej

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

*

Praznik varčnosti.

Varčnost — naša narodna dolžnost.

31. oktober je svetovni praznik varčnosti. Vsaj en dan v letu naj bo posebno posvečen delu za širjenje varčevanja.

Med narodi sveta se bije hud boj. Ta boj je v prvi vrsti gospodarski. In ta boj se bo odločil na fronti varčevanja. Zato moramo Slovenci ne samo zaradi ljudskega blagostanja, ne samo radi gospodarskega napredka, ampak zlasti tudi radi svoje narodne zavesti poskrbeti, da varčnost postane naša narodna lastnost.

Nebroj je razlogov, ki nas silijo k varčnosti. Ni to le skrb za naše življenje v sedanjosti in bodočnosti. Ni tukaj le socialni obzir, da moramo skrbeti in varčevati, da ne bomo v breme občnosti. Ni tukaj le gospodarski smisel, da imamo veselje pridobivati in ustvarjati nove dobrine potem varčevanja.

1. Varčnost — skrb za bodočnost.

Varčevanje je predvsem skrb za bodočnost. Kdor varčuje, ta je pameten, je previden, ker misli na bodoče dni, na bodoča leta, na svoja stara leta. — Zgodba starega testamenta o sanjah egiptovskega faraona nam je še vsem znana. Njegove sanje o sedmih debelih kravah in o sedmih suhih kravah je egiptovski Jožef razložil tako, da bo najprej sedem rodovitnih let, katerim bo sledilo sedem hudih let. In faraon

Vsak mesec Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en vozezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

»A tako. Grof je pisal svoji soprogi, prej pa se ni dosti brigal za njo. No, radoveden sem, kaj je v tem pismu.«

Rekši je vzel pismo ter šel h grajskemu stražmojstru Vamprehtu, da mu javi celo zadevo. Seveda mu je poročal, da je na vse zgodaj zasačil obiskovalca ter ga prepodil s strelom, ki ga je tudi zadel. Poučil je tudi oba vojaka, da morata v tem smislu govoriti, če bi ju kdo vprašal.

Jurij Vampreht je bil najprej presenečen, da se je kdo mogel priplaziti tako blizu k Tatenbahovi celici, ko je vendar razpostavil na raznih straneh stražnike. Nato pa je bil vesel, da se je posrečilo pozornosti stražnikov zalotiti obiskovalca. Obžaloval je, da ga niso mogli dobiti živega, ker bi povedal marsikaj zanimivega. Toda tudi pismo je važen dokaz.

Takoj se je odpravil h grajskemu stotniku grofu Filipu Brennerju, ki se je ravnokar vrnil s pregledovanja stražnikov.

»Kaj tako težko sopeš,« vpraša grof Brenner, »ali je kaj tako nujnega, da ravno sedaj prihajaš, ko še nisem z nujnimi opravki gotov?«

»Premilostljivi gospod grof, javim pokorno, zelo važna stvar,« odvrne Jurij Vampreht ter

poseže globoko po sapo. Prehitro je šel po stopnicah, čemur se je njegovo telo z velikim obsegom in s temu primerno težo ustavljalo.

»Kaj takega,« vpraša grof Brenner že bolj pozorno, »ali se je kaj zgodilo, morda radi grofa Tatenbaha?«

»Da, da, ravno radi tega, javim pokorno.«

Vampreht poseže še enkrat globoko po sapo, nato pa v kratkih besedah razloži dogodek preteklih noči.

»No, dobro, da predrzneš ni ušel. Drugače gorje vam vsem, takoj bi vas dal posaditi v najtemnejšo ječo.«

Vampreht se ponižno prikloni ter zopet poseže globoko po sapo, kakor bi čutil, da se mu je odvalil težek kamen od srca.

»In pismo, kje ga imaš,« vpraša grof Brenner razvnet.

»Tukaj je, gospod grof,« reče Vampreht, potegne pismo iz žepa ter ga izroči grajskemu stotniku.

Grof Brenner pogleda naslov, ki ga hitro prebere, nato ogleda pismo od vseh strani, ali je poškodovano. Ko ugotovi nedotaknjenost, ga

je modrega Jožefa postavil za žitnega komisarja cele države. Jožef je postal vrhovni vodja za varčevanje naroda in vrhovni upravitelj zaloga, ki jih je narod v sedmih letih nakopičil. V sledečih letih nerodovitnosti pa je Jožef te razdeljeval. Tako je bil Jožef rešitelj celega naroda pred lakoto in poginom. Ta zgodba je za nas vse poučna, poučna zlasti za kmeta in obrtnika, ki živita od dohodkov svojega zemljišča, oz. svoje obrti. V dobrih letih, kadar je bogata žetev, kadar je dosti zaslužka, je treba misliti na huda leta. Zato pa moramo del izkupička, oziroma zaslužka, devati na stran za huda leta! To načelo naj velja zlasti tudi za mladino. Mlada leta so leta priprave, ko si je treba nabirati zaklade za starost, so leta moči, ko s pridnim delom lahko toliko zaslužimo, da denemo marsikaj na stran. Mlada leta so leta vzgoje, ko se odloča, ali se bomo navadili varčevanja in postali dobri gospodarji in dobri družinski očetje, ali pa se ga ne bomo navadili in bomo iz lahkomišelnih mladeničev postali še bolj lahkomišljeni zapravljivi gospodarji, nespособni skrbeti za svojo družino.

2. Varčevanje — pogoj napredka v kmetijstvu.

Varčevanje je pa tudi pogoj napredka v gospodarstvu. Vsevpred dandanes zdihujemo pod težko gospodarsko krizo. Pripovedujejo nam, da je naše gospodarstvo treba izboljšati tako, da bomo več pridelali, pridelali boljše kakovosti pridelek in pridelovali tudi ceneje. Toda vse to je nemogoče, ako nimamo kapitala. Vsako izboljšanje in napredek kmetijskega gospodarstva je strogo vezan na en poglavitni pogoj: na kapital. Kapital, ki naj bo kmetu poceni na razpolago za izboljšanje njegovega gospodarstva, pa mora kmet privarčevati. V tem je ravno veliki pomen naših hranilnic in posojilnic, da mladino in odrasle — k varčnosti in te navajajo vse ljudstvo, vse stanove — prihranke potem po nizki obrestni me-

ri posojajo za izboljšanje gospodarstva ali za pomoč v nesreči.

3. Vzgoja k varčnosti v družini.

Če hočemo, da bo varčnost postala naša narodna lastnost, moramo z vzgojo k varčnosti začeti pri mladini. Najuspešnejše se more vzgoja k varčnosti vršiti v družini. Družinsko življenje in družinsko gospodarstvo nudi na tisoče prilik, da otroke z vzgledom in z besedo navajamo k varčnosti. K varčnosti jih navajamo pri jedi, da ne propadajo ostanki jedil. K varčnosti jih navajamo pri obleki in obutvi, da se luknja zakrpa, še predno je ves rokav raztrgan in da se na ta način varujemo pred nepotrebnimi in prezgodnjimi velikimi izdatki za novo obleko, za novo perilo, novo obutev. K varčnosti jih navajamo pri delu na polju, v vinogradu, v hlevu, da ne propade noben, tudi ne najmanjši del pridelka, ki ga nam je rodila zemlja, obdelovana s stroški in s potom.

Zlasti pa naj se vzgoja mladine k varčnosti vrši v tem, da se ne navadi denar lahkomišljeno izdajati, temveč da se bo mladina nasprotno navadila trikrat dinar v roki obrniti in dobro premisliti, predno dinar izda. Koliko tisočev, lahko trdimo: milijonov slovenskega narodnega kapitala bi bilo rešenih, ako bi povsod v pravem času začeli s tako vzgojo k varčnosti, ako bi po načrtu in premišljeno začeli loviti v mrežo vse tiste dinarje in kovače, ki jih mladina po nepotrebnem izdaja za sladkarije, za igrače, za igro, za lišp, za modno obleko, za pijačo, za kajenje, za veselice itd. itd. Zato bi bilo pravilno, da poleg navajanja k varčnosti pri jedi, obleki in pri delu itd. začnemo v družinah pri otrokih, pri fantih in dekletih reševati dinarje in kovače, ki gredo za ravno kar navedene nepotrebne izdatke.

4. Domači hranilniki (šparovčki).

In najprikladnejši način proti vsem bližnjim priložnostim za zapravljanje je ta, da v vsaki družini za vsakega o-

Samo 115 Din
črni čevrot čevlji!

Samo 157 Din   **Samo 235 Din**
črni boks čevlji!   modro barvas. čevlji!

Razpoložljiva

Trgovski dom Stermečki, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.
Novi veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj. 1004/2

troka, za vsakega fanta in za vsako dekle ustvarimo bližnjo priložnost za varčevanje. Taka bližnja priložnost so domači hranilniki, ki naj bi res prodri v vse družine, tako da bi bližnja priložnost za varčevanje postala močnejša od bližnje priložnosti za zapravljanje. Ne gre pri tem samo za gospodarski uspeh, da rešimo vsako leto tiste milijone dinarjev, ki bi sicer šli za nepotrebne izdatke. Gre nam pri tem predvsem za vzgojo teh fantov in deklet, za njih življenjsko srečo! Življenjska sreča pač obstoji v tem, da nismo igrača v rokah svojih navad in razvad, ki izvirajo iz zapravljalivosti — temveč da s pametjo in previdnostjo vodimo svoje gospodarstvo, da kot dobri gospodarji, dobre gospodinje moremo družini nuditi ne le vzrejo, ampak tudi vzgojo. Za vzrejo in za vzgojo družine so dandanes potrebni prihranki, ki jih ustvarja varčnost.

Zato bi vsaj eno stvar skušali vsevpred izpeljati za praznik varčnosti še tekom te zime, da si namreč v domači hranilnici in posojilnici nabavimo domače hranilnike in jih kot najlepše darilo damo naši mladini! To naj skušajo izvesti vse družine, pa bodo gotovo najbolj učinkovito proslavile — dan varčnosti!

previdno odpre ter vzame iz njega listič. Kako se začudi, ko potegne obenem iz zavitka še dve pismi.

»A tako,« se zavzame grof Brenner, »takšne reči sedaj uganja grof Tatenbah!«

Pri tem mu zaigra okoli usten porogljiv nasmeš.

Naglo odpre obe pismi ter prečita vsebino.

»To pa je več vredno kakor vse zasliševanje, sedaj imamo jasne dokaze,« reče grof Brenner sam pri sebi. Nato pa pogleda Vamprehta, ki je stal nepremično pred grofom ter opazoval, kako je njegov obraz prešinil izraz škodoželjnosti.

»Zdaj ga imamo,« reče grof Brenner proti Vamprehtu, »dobro si storil, da si mi donesel to pismo. Ti niti ne slutiš, komu sta namenjeni ti pismi. Povem ti, da je eno naslovljeno na grofa Thurna, ki je sam obtožen veleizdaje in drugih hudodelstev; drugo pa bi moral dobiti oni ogrski plemič Štefan Widnedy, ki je zelo nevaren in predrzen zaveznik ogrskih zarotnikov, saj je hotel pred štirimi leti ujeti našega cesarja ter ga umoriti. Ta dva svoja zaveznika prosi grof Tatenbah, naj mu nujno pomagata, da pobegne in se more sniti s svojimi zavezniki ter izvršiti zasnovane zarotniške načrte.«

Jurij Vampreht je stal kakor okamenel pred svojim gospodom. Pričakoval je, da ga zadene kazen, ker ni dovolj pazil na grofa Tatenbaha, da je mogel pisati taka pisma.

Toda bilo je ravno nasprotno. Grof Brenner je najboljšje volje nadaljeval:

»Seveda, grof Tatenbah ne ve, da je njegov prijatelj Thurn pobegnil in je Widnedy mrtev, toda to nič ne spremeni na stvari. Bil je srečen slučaj, da je prišlo to pismo v naše roke. Ako bi se to ne bilo zgodilo, bi ne zvedeli, da najde grof Tatenbah celo v ozki celici svojega zapora pota in sredstva za občevanje s svojimi zavezniki. Poskrbljeno bo, da mu to v bodoče ne bo več mogoče.«

Grof Brenner je stopil tik pred načelnika stražarjev, ga nekaj časa ostro gledal, nato pa rekel:

»Po pravici bi zaslužil strogo kazen. Ker pa je stvar iztekla dobro, naj bo tvoja krivda pozabljena. V bodoče dobro pazi, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Ako boš svojo službo vršil vestno in strogo, vedi, da ti plačilo ne izostane. Zdaj pa pojdi in odredi, da mrtveca na tistem pokopljeno ter da nikdo o tem ne dozna ničesar.«

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Roroška c. 5

Vprašanja in odgovori.

G. B. v O.

Ali in kako se morajo očistiti steklenice, v katerih se je preje nahajal bencin, petrolej ali različna druga olja?

Odgovor:

Te steklenice se lahko z malimi potroški očistijo vsake nesnage. Važno je le, da vemo, kaj je bilo prej v steklenici. Ako je bil v steklenici petrolej, bencin ali katerikoli mazilno olje, se očisti steklenico na sledeči način: V steklenico se vlije toliko olja, bodisi bučnega, lanenega ali namiznega, kolikor ga je potrebno, da se porosi, oziroma omoči cela steklenica. Nato se prilije ravno toliko špirita in za eno kavino žličko salmijaka. To vse se dobro premeša in pretrese, potem pa se steklenica izplakne z vrelo vodo. Za slučaj, da ima steklenica še vedno duh po petroleju ali bencinu, ali da je še mastna, se razreže polovica surovega krompirja na drobne kosce in te kosce se dene v steklenico. Ta krompir se izplakne z vrelo vodo. Steklenica je potem gotovo čista in brez vsakega duha. Ako pa je steklenica onesnažena od namiznega, bučnega ali lanenega olja, je čiščenje še enostavnejše in sicer: Polovico surovega krompirja se razreže v drobne kosce, katere se dene v steklenico. V steklenico se vlije voda in po malem pretresanju zopet izlije. Ko steklenico oplaknete z mrzlo vodo, je steklenica čista.

Z. P. v P.

Vi ste pasli vašo živino na sosedovem travniku. Jasnó je, da ima sosed pravico do odškodnine. Za cenitev škode, oziroma za odmero odškodnine pa je važno sledeče: Ali ste pasli pred košnjo ali po košnji? Ali ste pasli dnevno, redno, ali vam je živina le katerikrat ušla na sosedov travnik? Ako upoštevamo vaše navedbe, je odškodninski zahtevek v znesku 500 Din vsekakor previsok in za določitev odškodnine so

pač merodajni sodno, oziroma glavarstveno zapriseženi cenilci. Pišete nam, da je višino odškodnine cenil g. župan. Ako je gospod župan obenem tudi sodni cenilec, je gotovo ravnal po svoji vesti in ni dvoma, da je bil pri tej cenitvi popolnoma objektivni in nepristranski. Ako pa ni sodni cenilec in ste prepričani, da škoda ni tako velika, po tem pa zaprosite za sodne cenilce. Čisto samo po sebi pa se razume, da je škoda, oziroma odškodninski zahtevek za polovico manjši, ako morete dokazati, da je na tem travniku pasel tudi nekdo drugi svojo živino. To postopanje pa je zvezano z nemalimi stroški, in nosila jih bodeta pač vi sama, ako niste v pravici. Najbolje pa je, da se s svojim sosedom mirno in prijateljsko poravnate, ker naš star pregovor: Kjer pričkata se dva, tretji dobiček ima — je še vedno resničen.

A. B. v M.

V nedeljo popoldne sem na uzdi peljal svojega dveletnega žrebička na izprehod. Na glavni cesti je nama pridrvel nasproti avtomobil. Konjič, začuvši hupo, je pričel skakati in se plašiti, in sicer tako močno, da sem ga moral držati z obema rokama in nisem avtomobilistu mogel dati znamenja, da naj avtomobil ustavi. Avtomobilist se ni zmenil za moj težaven položaj in je z nezmanjšano brzino drvel mimo naju. Ko je privozil do naju, je konj odskočil in mené z vso silo vrgel v bližnji jarek. Uzda se je odtrgala in konj je v divjem diru bežal po cesti. Avtomobilist se tudi sedaj ni zmenil za nesrečo in je vozil naprej. Jaz sem se močno potolkel, tako da že dva dni ne morem ničesar delati, konja so pa tudi še le proti večeru vsega premočenega vjeli in sedaj hudo kašlja. Jaz sem z lastnikom avtomobila, ki je tedaj slučajno sam vozil, govoril in sem zahteval od njega odškodnino. On pa mi je rekel, da sem cele nesreče sam kriv, zakaj pa nisem dvignil roke in mu dal znamenje, da se konj plaši. Prosim za nasvet, kako mi je v tem slučaju postopati?

Odgovor:

V tem slučaju je za vso nesrečo odgovoren samo avtomobilist. Ne samo da vam mora povrniti vsako najmanjšo škodo in plačati odškodnino za vašo poškodbo, ampak on bode tudi kaznovan, ker se je pregrešil proti cestnopolijskemu redu.

M. G. B. D.

Vaše vprašanje nam je nejasno. Pošljite nam natančne podatke in želje, kaj z otrokom nameravate.

*

Za zboljšanje travnikov.

Travnik je mati kmetije! To vedno povdarja kmetovalec. Srečen je, ako ima mnogo dobrih travnikov. Toda za svoj travnik kmetovalec navadno malo žrtvuje in ga pusti neobdelanega. Naš kmetovalec še precej vestno obdeluje in gnoji svoje njive v jeseni, svoj travnik pa navadno pušča brez nege. Zakaj, travniki so poraščeni z zeleno rušo, ki spomladi po prvih solnčnih žarkih spet sama ozeleni. Vsled tega pa vendar ni potreba na travniku nič delati! Kajti vsako leto travnik itak sam zazeleni in seno raste. Če na travniku raste med redkimi in visokimi travami mnogo plevla, to še ni največja nesreča, kajti pokošeno seno in plevel istotako napolni kozolec in živina bo pojedla to seno, če bo lačna. Da je pa med pokošenim senom tudi mnogo — strupenega plevla, na to nikdo ne pomisli. Kmetovalci, ki tako mislijo o svojih travnikih, ne bodo daleč prišli s svojo živinorejo.

Krava pri gobcu molze! Kolikor se kravi da hrane v obliki sena, oziroma drugih poljskih pridelkov, toliko da ona mleka, oziroma pridobi na težini. Travniki so z vsakoletno košnjo izčrpajo s precejšnjo količino rastlinske hrane, vsled tega moramo od časa do časa travnikom vrniti rudninsko hrano, ki jo v obliki sena odpeljemo domov in pokrmimo živini. Zelo dobro je, ako ima kmetovalec toliko hlevske-

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodilja iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbe za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Stomškov trg 20.

Jurij Vamprecht je pozdravil ter odšel. Srce mu je igralo veselja, saj je stvar zanj dobro iztekla.

Komaj je Vamprecht odšel, že je grof Brenner sedel pri mizi ter je sestavljal o celem dogodku obširno poročilo na kneza Lobkovica. Označil je grofa Tatenbaha kot »pravega podpihovalca in nepoboljšljivega veleizdajalca«, vsled česar prosil za »končno sodbo«, ker je straženje imenovane na Schlossbergu od dne do dne težavnejše in nevarnejše.

To poročilo je izročil podnačelniku stražarjev Jeremiji Konradu, ki je zasedel spočitega konja ter takoj odjezdil proti Dunaju, da izroči pismo na pristojnem mestu.

Ko je že davno legel mrak na zemljo in so šli mirni meščani mesta Gradca k počitku, se je slišalo pri cerkvi sv. Andreja kopanje. Slabo brleča svetilka je bilo obešena na drogu, da je mogel grobar kopati zemljo. Poznalo se mu je, da je zelo hitel, kajti brisal si je znoj s čela. Ni počival dolgo, kopal je dalje, dokler ni nazadnje vzdihnil:

»Hvala Bogu, da sem gotov. Zdaj naj le pri- nesejo mrtveca, saj niti ne vem, kdo je umrl in

zakaj mora biti v tej pozni uri tako nagloma pokopan. Toda kaj me to briga, glavno je, da je delo dokončano.«

In res, ni trajalo dolgo, da so štirje arkebursirji prinesli krsto ter jo položili v grob.

Prijeli so za lopate in začela je padati prst na mirno spečega tam doli v hladnem grobu. Kmalu se je dvignil nad jamo hribček. Po končanem opraviilu je položil grobar lopato in motiko na grob v znamenju križa ter zmolil kratko molitev. Nato so se tiho razšli.

Ko so drugo jutro prihajali pobožni meščani v cerkev, so se začudili radi novega groba, ker niso nič slišali, da bi kdo umrl. O tem ni nikdo ničesar zvedel, ker je grof Brenner strogo zaukazal vsem, da morajo o tem molčati, sicer jih zadene najstrožja kazen.

In tako nikdo ni zvedel, da je našel tukaj svoj mir — Rudolfi, dolgoletni in zvesti konjušnik groficé Ane Katarine Zrinjske, ki je kot njen zvest služabnik pri izvrševanju njenega naročila zgubil življenje.